

7. Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні: Закон України. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2102-20#Text>

8. Лиманський П. П. Правове регулювання часу відпочинку науково-педагогічних працівників: виклики режиму воєнного стану. Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди «Право». 2023. №37. С. 100-106.

*Лікарчук М. М.,
студентка 1 курсу СВО магістра,
факультету права, публічного управління і адміністрування,
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського*

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СУДОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ

На сьогодні можна стверджувати, що права людини є якісним показником розвитку людства. Зрозуміло, що між періодом рабства та сьогоднішнім є великий прогрес у сфері прав людини та не тільки. Проте, необхідність удосконалення системи захисту прав людини все ще існує, і суспільство потребує позитивних змін.

Судовий захист прав людини є одним з найважливіших механізмів забезпечення прав і свобод людини. Суд, як незалежний і неупереджений орган, має право розглядати справи про порушення прав людини та приймати рішення, що спрямовані на їх відновлення.

У сучасних умовах судовий захист прав людини стикається з низкою проблем, які вимагають удосконалення. До них можна віднести:

- Недосконалість судового законодавства. Багато норм судового законодавства потребують уточнення та вдосконалення з метою забезпечення

ефективного захисту прав людини. Оскільки, законодавство України все ще містить положення, які суперечать одне одному, ця проблема є актуальною.

- Недостатній рівень судової кваліфікації. Судді не завжди мають достатній рівень знань і навичок для ефективного розгляду справ про порушення прав людини. Окрім того, недостатнє забезпечення кадрів у судах першої інстанції негативно впливає на цей аспект. Це створює уявлення, що судова система не може достатньо забезпечити захист прав людини через брак знань.

- Недостатня доступність правосуддя. Не всі люди мають можливість скористатися судовим захистом своїх прав через відсутність коштів, знань або інших обставин.

Існування цих та інших проблем у судовій системі України дає розуміння важливості реформування та удосконалення цієї сфери у державі.

Необхідно розглядати судовий захист прав та свобод людини та громадянина як один із аспектів державного захисту їхніх прав, при цьому відповідальність за цей обов'язок лежить на державі відповідно до частини 2 статті 55 Конституції України [2]. Основні методи судового захисту прав та свобод визначаються як способи впливу на суспільні правовідносини, визначені предметом правового регулювання. Ці методи включають імперативний метод, диспозитивний метод, а також метод автономії та рівності сторін. Саме держава зобов'язана використовувати ці методи для запобігання порушення прав людини та для відновлення порушених прав.

Але при цьому, кожна людина самостійно вирішує чи звертатись їй до суду чи іншого органу державної влади задля захисту своїх прав. Кожен має право звернутись до судової установи, якщо вважає це за потрібне. Проте, кожна позовна заява, що подається зо суду, повинна відповідати певним вимогам, в тому числі щодо змісту. Якщо особа, чії права порушили, самостійно складає цей документ, то не завжди звертає на це увагу, і тоді працівники суду

стикаються із проблемою, яка заважатиме виконанню обов'язку щодо захисту прав. Це стосується не лише захисту на державному рівні, а й на міжнародному також [1].

Тобто, хоча і держава має обов'язок захищати права людей, люди ж повинні бути обізнані, як саме правильно звернутись до суду, щоби суд не порушуючи процедури, міг розв'язати це питання. Наприклад, у Європейському суді з прав людини орієнтовно 15-16% усіх поданих до ЄСПЛ заяв відхиляються через невідповідність вимогам щодо змісту та оформлення індивідуальної заяви до Європейського суду.

Система захисту прав і свобод людини в Україні, зазначена у частині 4 статті 55 Конституції, визначає два рівні захисту: національний і міжнародний[2]. Важливо розглянути два компоненти, які становлять сутність цієї частини: 1) право на використання всіх національних засобів правового захисту, 2) можливість звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Оскільки міжнародне право, що регулює діяльність таких органів і установ, передбачає, що заяви, суттю яких є ідентичні заявам, які розглядалися іншими міжнародними органами або органами розслідування, не розглядаються, важливо визначити, які саме міжнародні органи та установи існують на даний момент [3].

Не менш важливим є роз'яснення поняття "всі національні засоби правового захисту".

З цим урахуванням, ключовими напрямками удосконалення судового захисту прав і свобод людини та громадянина в Україні є два моменти:

Проведення судово-правової реформи з чіткою акцентуацією основного завдання судів загальної юрисдикції на захисті прав і свобод людини та громадянина.

Здійснення системної роз'яснювальної роботи та надання правової допомоги громадянам України, які звертаються до міжнародних судових установ та інших подібних органів.

Список використаних джерел:

1. Богатирьова М. О., Котковський В. С. Судовий механізм захисту прав та свобод людини і громадянина. м. Одеса. 2021. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/15342/Котковський%20В.С.,%20Богатирьова%20М.О..pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
2. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 21.11.2023).
3. Кравчук В. М. Місце та роль судового захисту конституційних прав і свобод людини та громадянина в механізмі організаційно-правових гарантій. Національна академія внутрішніх справ України, 2011.

Любенко О. О.,
магістрант спеціальності «Менеджмент»
Науковий керівник: Материнська О. А.,
кандидат економічних наук, доцент кафедри
фундаментальних і приватно-правових дисциплін
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

ПРАВО НА ПРАЦЮ В УМОВАХ ВІЙНИ

Право на працю є одним із основоположних прав людини, що гарантується Конституцією України. Воно включає в себе право на свободу вибору роботи, на справедливі умови праці, на заробітну плату, відпустки та інші соціальні гарантії.

Якщо розглядати умови праці під час війни в Україні, то вони значно змінилися. В наслідок ракетних обстрілів багато підприємств були пошкоджені